EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 9. 2022
COM(2022) 506 final

2022/0309 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346, ktorým sa Helénskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Rady (EÚ) 2020/672 („nariadenie o nástroji SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení, ktoré sú zacielené na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie výskytu nezamestnanosti a straty príjmu, a doplnkovo aj na financovanie určitých opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Grécko požiadalo 6. augusta 2020 Úniu o finančnú pomoc a Rada mu 25. septembra 2020 svojím vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1346 poskytla finančnú pomoc s cieľom doplniť jeho vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

Grécko 9. marca 2021 opäť požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o SURE. Na základe uvedenej žiadosti bolo vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1346 zmenené vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/679 z 23. apríla 2021.

Grécko 1. septembra 2022 tretíkrát požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o SURE.

V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o nástroji SURE sa Komisia poradila s gréckymi orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s opatreniami na gréckom trhu práce, ktoré sú spôsobené pandémiou ochorenia COVID-19. Tieto opatrenia sa týkajú predovšetkým existujúcich opatrení uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady (EÚ) 2020/1346. Ide o:

a) osobitný príspevok určený pre zamestnancov súkromného sektora, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy, zavedený právnym aktom zo 14. marca 2020. Toto opatrenie je zamerané na ochranu pracovných miest v spoločnostiach, ktoré zastavujú svoju prevádzku na základe verejného príkazu alebo ktoré patria do hospodárskych odvetví výrazne zasiahnutých výskytom ochorenia COVID-19, a týka sa poskytovania osobitného mesačného príspevku vo výške 534 EUR zamestnancom, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy. Platnosť opatrenia, ktoré sa uplatňuje od polovice marca 2020, bola predĺžená do 31. januára 2022. Predpokladom využívania režimu je to, že si zamestnávateľ ponechá rovnaký počet zamestnancov (t. j. presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená;

b) štátne financovanie príspevkov na sociálne zabezpečenie zamestnancov, ktorí sú príjemcami osobitného príspevku uvedeného v písmene a). Predpokladom využívania režimu je to, že si zamestnávateľ ponechá rovnaký počet zamestnancov (t. j. presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená;

Grécko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Grécku podľa nariadenia o SURE na podporu uvedených opatrení.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/672, na základe ktorého sa predkladá.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca 2020.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu COVID-19, ako je napríklad „Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus“, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/program InvestEU. Vzhľadom na to, že tento návrh využíva na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade súvisiacom s výskytom ochorenia COVID-19 prijímanie a poskytovanie úverov, predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení a pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady (EÚ) 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavý charakter návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zakomponované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

2022/0309 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346, ktorým sa Helénskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19[1], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V nadväznosti na žiadosť Grécka zo 6. augusta 2020 Rada vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1346[2] poskytla Grécku finančnú pomoc vo forme úveru vo výške najviac 2 728 000 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov a s obdobím dostupnosti 18 mesiacov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Grécka pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

(2) Úver malo Grécko použiť na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, ako sa uvádza v článku 3 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346.

(3) V nadväznosti na druhú žiadosť Grécka z 9. marca 2021 Rada prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2021/679[3], ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346, poskytla Grécku dodatočnú finančnú pomoc vo výške 2 537 000 000 EUR zvýšením maximálnej výšky úveru na 5 265 000 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov a s obdobím dostupnosti 18 mesiacov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Grécka pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

(4) Tento dodatočný úver malo Grécko použiť na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení uvedených v článku 3 vykonávacieho

[1] Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1346 z 25. septembra 2020, ktorým sa Helénskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 314, 29.9.2020, s. 21).

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/679 z 23. apríla 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346, ktorým sa Helénskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 144, 27.4.2021, s. 16).

rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/679, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346.

(5) Výskyt ochorenia COVID-19 naďalej ochromuje podstatnú časť pracovnej sily v Grécku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Grécku v súvislosti s opatreniami uvedenými v článku 3 písm. a) a b) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346.

(6) Výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Grécko zaviedlo v rokoch 2020, 2021 a 2022 na obmedzenie jeho šírenia, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu na zdravie, mali a naďalej majú závažný dosah na verejné financie. V roku 2020 zaznamenalo Grécko deficit verejných financií na úrovni 10,2 % a dlh verejnej správy na úrovni 206,3 % hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“), ktoré na konci roka 2021 klesli na 7,4 % a 193,3 %. Podľa prognózy Komisie z jari 2022 sa predpokladá, že do konca roka 2022 dosiahne deficit verejných financií v Grécku úroveň 4,3 % a dlh verejnej správy úroveň 185,7 % HDP. Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2022 sa predpokladá, že HDP Grécka sa v roku 2022 zvýši o 4,0 %.

(7) Grécko požiadalo 1. septembra 2022 Úniu o ďalšiu finančnú pomoc vo výške 900 000 000 EUR s cieľom pokračovať v dopĺňaní svojich vnútroštátnych opatrení v rokoch 2020, 2021 a 2022 pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov. Grécko predovšetkým ďalej rozšírilo alebo upravilo režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia uvedené v odôvodneniach 8 a 9.

(8) Konkrétnejšie sa žiadosť Grécka týka právneho aktu zo 14. marca 2020[4], ktorý sa uvádza v článku 3 písm. a) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346, ktorým sa zaviedol osobitný príspevok pre zamestnancov súkromného sektora, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy. Dané opatrenie je zamerané na ochranu pracovných miest v spoločnostiach, ktoré zastavujú svoju prevádzku na základe verejného príkazu alebo ktoré patria do hospodárskych odvetví výrazne zasiahnutých výskytom ochorenia COVID-19, a týka sa poskytovania osobitného mesačného príspevku vo výške 534 EUR zamestnancom, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy. Predpokladom využívania režimu je to, že si zamestnávateľ ponechá rovnaký počet zamestnancov (t. j. presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená. Platnosť opatrenia bola predĺžená do 31. januára 2022.

[4] Právny akt zo 14. marca 2020 (Vládny vestník, OJ A 64/2020) ratifikovaný článkom 3 zákona č. 4682/2020 (OJ A 76/2020); právny akt z 1. mája 2020 (OJ A 90/2020) ratifikovaný článkom 2 zákona č. 4690/2020 (OJ A 104/2020); zákon č. 4714/2020 (OJ A 148/2020); zákon č. 4722/2020 (OJ A 177/2020); zákon č. 4756/2020 (OJ A 235/2020); zákon č. 4778/2021 (OJ A 26/2021); ministerské rozhodnutie č. 12998/232/2020 (OJ B 1078/2020), ministerské rozhodnutie č. 16073/287/2020 (OJ B 1547/2020), ministerské rozhodnutie č. 17788/346/2020 (OJ B 1779/2020), ministerské rozhodnutie č. 23102/477/2020 (OJ B 2268/2020), ministerské rozhodnutie č. 49989/1266/2020 (OJ B 5391/2020); ministerské rozhodnutie č. 45742/1748/2020 (OJ B 5515/2020); ministerské rozhodnutie č. 3208/108 (OJ B 234/2021); ministerské rozhodnutie č. 4374/131 (OJ B 345); ministerské rozhodnutie č. 9500/322/2021 (OJ B 821/2021); ministerské rozhodnutie č. 22547/2021 (OJ B 1683/2021); ministerské rozhodnutie č. 28631 (OJ B 2012/2021); ministerské rozhodnutie č. 47100/2021 (OJ B 2975/2021); ministerské rozhodnutie č. 51320/2021 (OJ B 3127/2021); ministerské rozhodnutie č. 58921/2021 (OJ B 3637/2021); ministerské rozhodnutie č. 74831/2021 (OJ B 4593/2021); ministerské rozhodnutie č. 105596/2021 (OJ B 6076/2021); ministerské rozhodnutie č. 109412/2021 (OJ B 6368/2021); ministerské rozhodnutie č. 3512/2021 (OJ B 103/2021).

(9) Orgány okrem toho zaviedli štátne financovanie príspevkov na sociálne zabezpečenie zamestnancov, ktorí sú príjemcami osobitného príspevku uvedeného v odôvodnení 8, ako sa uvádza v článku 3 písm. b) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346. Predpokladom využívania režimu je to, že si zamestnávateľ ponechá rovnaký počet zamestnancov (t. j. presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená.

(10) Grécko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Grécko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že od 1. februára 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 jeho skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 6 477 014 989 EUR. Ide o náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí aj s rozšírením existujúcich vnútroštátnych opatrení priamo spojených s režimom skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Grécku. Grécko má v úmysle uhradiť 312 014 989 EUR z vlastného financovania.

(11) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Gréckom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sa uvádzajú v žiadosti z 1. septembra 2022.

(12) Mala by sa preto poskytnúť finančná pomoc s cieľom pomôcť Grécku pri riešení sociálno-ekonomických dôsledkov závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijať rozhodnutia o splatnosti, výške a uvoľnení splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.

(13) Vzhľadom na uplynutie obdobia dostupnosti pomoci uvedeného vo vykonávacom rozhodnutí (EÚ) 2020/1346 treba stanoviť nové obdobie dostupnosti dodatočnej finančnej pomoci. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci v dĺžke 18 mesiacov poskytnuté vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1346 by sa malo predĺžiť o 21 mesiacov, v dôsledku čoho by celkové obdobie dostupnosti malo byť 39 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346.

(14) Grécko a Komisia by mali toto rozhodnutie zohľadniť v dohode o úvere uvedenej v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

(15) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.

(16) Grécko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Grécko plní uvedené výdavky.

(17) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Grécka, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Únia sprístupní Grécku úver vo výške najviac 6 165 000 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.“;

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 39 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.“;

c) Odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne platnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672. Všetky ďalšie splátky sa uvoľnia v súlade s podmienkami uvedenej dohody o úvere alebo prípadne podliehajú nadobudnutiu platnosti dodatku k uvedenej dohode alebo zmenenej dohody o úvere uzavretej medzi Gréckom a Komisiou, ktorou sa nahrádza pôvodná dohoda o úvere.“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Grécko môže financovať tieto opatrenia:

a) osobitný príspevok poskytovaný zamestnancom, ktorým bola pozastavená platnosť pracovných zmlúv, ako sa stanovuje v článku 13 právneho aktu zo 14. marca 2020, ktorého platnosť bola naposledy predĺžená zákonom č. 4778/2021 z 19. februára 2021 a ministerským rozhodnutím č. 3512/2021;

b) financovanie príspevkov na sociálne zabezpečenie zamestnancov na základe opatrenia uvedeného v písmene a) tohto článku, ako sa stanovuje v článku 13 právneho aktu zo 14. marca 2020, ktorého platnosť bola naposledy predĺžená zákonom č. 4778/2021 z 19. februára 2021 a ministerským rozhodnutím č. 3512/2021;

c) osobitný príspevok poskytovaný samostatne zárobkovo činným osobám stanovený v článku 8 právneho aktu z 20. marca 2020;

d) režim skráteného pracovného času stanovený v článku 31 zákona č. 4690/2020;

e) príspevky zamestnávateľov na sociálne zabezpečenie zamestnancov v sezónnych podnikoch terciárneho sektora stanovené v článku 123 zákona č. 4714/2020.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Helénskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda